Vocum & Terminorum in Re Graminea usitatorum explicatio.

ACerosus, Græcis, speciatim *Dioscoridi* ἀχυρώδης, ab ἄχυρον, *Acus*, quo vocabulo denotantur Locustæ frumentaceæ, grano vacuæ & steriles, quæ, dum ventilatur aut subjactatur omne frumenti genus, ob levitatem suam foras evannantur, quæque Germanis *Spreur*, *Sprevr* vocantur, hinc *Acerosum* idem est ac ex talibus Locustis vacuis aut quasi vacuis compositum.

Ala, *Diosc.* Μαχάλη, vulgò vocatur in plantis concavus ille sinus, aut angulus, ab ipso plantarum trunco, ramulisque inde prodeuntibus efformatus, unde prodire nova plantarum proles aut etiam gemmæ solent, quæ & in extimis ramis, è sinu à foliis & surculis efformatis, seu ex ipsa *foliorum ala* prodeunt, sic & terminus idem ad rem Gramineam translatus, significat sinum illum culmum inter atque folium positum, seu angulum illum ab ipsius culmi atque folii concursu formatum, hinc cùm mentio fit spicæ vel paniculæ, aliusque fructûs è foliorum ala prodeuntis, id intelligendum est, quòd partes eædem ex ipsa culmi cum foliis junctura atque concursu pronascantur.

Amplexicaulis, De plantis, *Dioscoridi* speciatim de suo *Cyclamino Lib. 2. cap. 195.* dicitur περιελιττομένοις τοῖς περιφυομένοις δένδρεσιν, seu quæ *vicinis circumvolvuntur arboribus, fruticibus, rebúsque aliis*, quibus veluti sustentaculis sese affigunt, prout id in *Phaseolis*, *Convolvulis* quibusdam, item *Hædera*, aliisque Plantis observabile est, quas *Theophrastus* vocat περιαλόκαυλας seu *aliarum plantarum caulibus circumfusas*. Hoc sensu terminus hicce in Agrostographia non occurrit, adhibui autem sæpè sæpiùs eundem in foliorum vaginis, quæ culmum involvunt & eundem circumcirca amplectuntur.

Apex, apud Antiquiores, vel etiam primo præcedentium duorum Sæculorum Botanicos summebatur pro staminibus ipsis integris, apicibus suis onustis, sic apud *Fuchsium* apices sunt *filamenta ex intimo floris erumpentia*, eodem sensu & apud *Tragum* occurrit hic terminus, qui expressis verbis meminit, quòd *Apices sæpiùs in summo habeant quippiam crassiusculum*, quod ipse est hodie ita appellatus *Apex*: Cum Novissimis ergo Botanicis *Apices* mihi vocantur, pars staminum suprema eorum apici supremo subtilissimo appensa, crassior, tumidiorque, pulvere quodam minutissimo communiter conspersa, à reliqua staminum materia

materia colore differens ; quæ ſtamina *Apicibus* ſuis onuſta, Graminum flores conſtituunt, éque ſinu folliculorum aut glumarum prodeunt. *Rajo* communiter vocantur *Antheræ*, Græcis per periphraſin τὸ μέσον, ſeu id, *quod floris mediam partem occupat.*

Ariſta, quaſi dicas eam Spicarum partem, quæ *prima reliquarum areſcit*, Acum, illam tenuem denotat, aut filamentum ex ipſis glumis, ſemen includentibus prodeuntem, quod ſpeciatim in Cerealibus notandum, ubi ſub Acûs formâ Ariſtæ recta in altum exporriguntur. *Græcis* dicitur Ἀθερίνη, Ἀνθέριξ, Dioſcoridi & Galeno Ἀθὴρ, apud quos tamen, ſumtis integris Locuſtis pro fructibus, ex ipſo fructu prodire Ariſtas perhibetur, ſic *Dioſcorides Lib. IV. cap. 139.* in conciſa & admodùm brevi *Ægilopis* deſcriptione de ejusdem Locuſtis ita ſcribit, ἐφ ὧν (Καρπῶν.) ἀθέρες οἱονεὶ Τρίχες ἐκπεφύκασι, id eſt *ex quibus* (fructibus) *ariſtæ ſimiles pilis exeunt.* Hinc ſimilibus præditæ Filamentis ſeu Acubus Locuſtæ, *Ariſtatæ* dicuntur, reliquæ iisdem carentes, *Muticæ*, quaſi *mutilæ* dicuntur, *Græcis* καρποὶ κολοβοὶ. Et hæ quidem Ariſtæ diverſis variisque, in diverſis graminum Locuſtis, locis prodeunt, aliæ quidem ex ipſo glumarum apice, aliæ è medio circiter glumarum dorſo, ex dorſi ipſius baſi circiter aliæ, dantur & quæ alterius folliculi alicujus glumæ vices præſtant. Hæ etiam diverſæ ſunt ſtructuræ, dantur etenim quæ *rectà*, Acûs adinſtar, *exporriguntur*, ſenſim ſenſimque in acutum mucronem attenuatæ, hæque in frugibus & Cerealibus omnes reliquas longitudine antecellunt, &, ſi deorsùm digiti ducantur valdè aſperæ ſunt, utpote minutiſſimis, denſiſſimè ſitis, ſursúmque ſpectantibus aculeis armatæ, hæque *Ariſtarum Rectarum* nomine veniunt. Dantur aliæ quæ *quâdam*, velut Locuſtarum pedes, *curvaturâ*, ſeu *articulo donatæ ſunt*, & inferiore parte funiculi adinſtar intortæ, ſuperiore autem recurvæ ſunt, hæque vocantur *Avenaceæ*. Quæ eam obtinent proprietatem, ut ex leviſſimo humiditatis ſenſu, ob effluvia humida, à fibrarum ſpiraliter intortarum interſtitiis receptâ, in gyrum agantur, ſicque, præprimis ſi longiores ſint, ſenſibiliſſimorum Hygrometrorum vicem præſtent, quod Acutiſſimus Baſileenſium Mathematicus, & Fautor meus ad Aras uſque colendus *D. Johannes Bernoullius* ante plures Annos mecum communicavit; Quandoque tortilis hæcce & in gyrum acta Ariſtarum ſtructura, ob earundem exilitatem, nudum oculum fugit, ſi tamen oris flatui exponantur ex earum circumgyratione indubiè ſubſequente ſe prodit.

Articulus, idem communiter cum Geniculo quod vide. Quandoque tamen hæc etiam vox uſurpatur de Graminum junceorum foliis, ob medullam eorum, in quædam Diaphragmata transverſim poſita coëuntem, in frequentia loculamenta diſtinctis, & quibusdam nodulis inſignitis; Adhibetur etiam ad ſignificandam Ariſtarum Avenacearum flexuram, de qua in voce *Ariſta*.

Cala-

Calamus, Κάλαμος, loco *Culmi* frequenter usus sum hac voce in Juncorum Cyperorúmque descriptionibus, enodibus prorsùs seu geniculis destitutis, & quadam medullâ farctis.

Calyx, Κάλυξ. In Re herbaria communiter denotat extimum, tum florum seminúmque involucrum, vel etiam sustentaculum, quo sensu quoque hoc vocabulum etiam ad Graminum Historiam transferre necessum habui, ut à reliquis Locustarum glumis, semen seu Granum claudentibus, adeóque fertilibus, adæquatâ quâdam denominatione distinguerem glumas Locustarum extimas & infimas nullum nec florem prodeuntes, nec semen includentes, adeóque ex toto steriles & cassas, nullum aliud, quod hactenùs perspicere potuerim, præstantes, nisi involucri communis officium, proútque è pluribus aut paucioribus constat glumis, prout certè plerúmque è duabus componitur, variam etiam *uniglumis, biglumis, triglumis*, &c. denominationem recipit. Vid. etiam *pag.* 1. & 121.

Carina. Vocis hujus adminiculo quidam vetustiorum Botanicorum utuntur ad denominandum osseum illum durúmque juglandum corticem; In Re autem Herbaria moderna hoc nomine venit omne illud, quod carinæ navis adinstar in angulum excavatur, plerúmque acutum, unde & inferius Floris Papilionacei petalum, *Carinæ* nomine venit. Eâdem voce in Historia Graminum exprimitur Sulcus ille in acutum angulum excavatus, qui per Graminum Cyperoidum, Cyperorúmque foliorum longitudinem discurrit, hinc folia hæcce in acutum angulum excavata, *Carinata* dicuntur. Per *Carinam* etiam haud infrequenter intelligitur ipsa Sulci hujus prominentia, ex adversa foliorum parte prostans, & sub nervi eminentis specie dictam foliorum mediam longitudinem percurrens, quod ex ipsis descriptionibus vel leviter attendenti patebit.

Cirrus, Cirri sunt capillamenta seu filamenta tenuia, crispata, varióque flexu contorta, unde & Radices filamentis aristatis comosæ, Radicum Cirratarum, aut Cirrosarum nomine veniunt. Speciatim autem hoc nomine insigniuntur filamenta illa tenuissima, crispata & reflexa è granorum vel seminum apice prodeuntia, quæ communiter extimâ suâ parte, præsertim si Lentis vitreæ adminiculo conspiciantur, villosa & quandoque veluti pennata sunt. Cæterùm *Cirros* & *Stamina* Botanici veteres haud rarò invicem confuderunt & pro uno eodemque habuerunt.

Columen, idem quod Scapus. vid. *Scapus*.

Culmus, Græcis Κάλαμος, idem in Graminibus ac Cerealibus est, quod *Caulis* in Plantis reliquis, & *Caudex* vel *Truncus* in Arboribus, itémque quod *Calamus* in Cyperis, & Juncis; eámque communiter designat partem quæ inde à Radice usque ad Spicam aut Paniculam extenditur. In ipsa autem Historia Graminum,

minum, si sermo est de Culmorum altitudine, ea de tota mensura suis quælibet locis occurrente, seu tota Plantæ altitudine, id est de Culmi ejusque spicæ vel Paniculæ mensura intelligenda est.

Echinus, Græcis Ἐχῖνος, *Ruellio* teste omne illud est, quod *numerosâ aculeorum congerie stipatur*, haud aliter prorsùs, ac *Echini* terrestris illius Animalis vel etiam Crustacei illius Marini, cutis, densâ aculeorum farragine armata esse videtur. Hinc & *Echinata* aut *Spinosa* Gramina suam etiam receperunt denominationem.

Folium, Folia communiter latæ sunt & membranaceæ, quandoque etiam, præprimis in Plantis Exoticis sub alia forma conspicuæ partes, quæ aut è radicibus pronascuntur aut caulibus ramisque innascuntur, quæ Græcis, ut *Dioscoridi* Lib. IV cap 29. φύλλα itémque πέταλα vocantur; In Re Botanica hodierna quidem omnia illa quæ flores constituunt à reliquis per plantam nascentibus foliis distinguuntur, & *floris petala* vocantur. In Re Graminea folia sunt quæ aut culmum vestiunt partes, aut etiam aliquot simùl è radice oriundæ, communiter latæ & fibris per longitudinem discurrentibus compositæ. In juncis etiam cylindracea communiter occurrunt, & intùs cava, aut quadam medullâ fungosâ farcta. *Folia* autem, quæ, absque quòd Culmum aliquem protrudant, aliquot simùl è radice pronascuntur sub *foliorum Fasciculi* titulo in descriptionibus occurrunt. Foliorum quin etiam partes notandæ differentes, alia etenim illorum pars est inferior, quæ culmum ipsum amplectitur, quæ *foliorum vaginæ* titulum habet, alia *folium* ipsum, sic & alia est pars *inferna* aliis *prona* item *aversa*, quæ illa foliorum superficies est quæ terram spectat, alia *superna* aut *supina*, quæ facies est priori opposita, in Graminibus versus ipsum culmum respiciens.

Folliculus. Theca est membranacea vel foliacea, fructum vel semen involvens, quæ & quandoque imò plerumque plurivalvis est, seu è pluribus unâ partibus composita, *Dioscoridi Lib. 2. cap. 128.* φυσκίον & *cap. 216.* θυλάκιον, alibi φύσα vocatur. Hoc etiam sensu ad rem Gramineam applicari commodè vocem hanc posse minimè dubitavi, ut Locustarum partes è meris folliculis constantes distincto quodam nomine à Locustis separarem: Estque *Folliculus* ea Locustæ alicujus pars è duabus veluti valvis plerúmque, quandoque & unicâ saltem, aliquando & tribus, quas *glumas*, appello, composita, è qua floris tempore, stamina floris erumpunt, & postmodùm reconditur semen, quæ, dum è duabus componitur glumis, flosculum repræsentat monopetalon, in duas partes usque ad basin bifidum, & sic consequenter, prout autem ex una pluribusque folliculus constat glumis, *uniglumis*, *biglumis*, *triglumis*, &c. audit. Vid. etiam *pag.* 1. & 121.

)( )( )( )( )(Fungo-

Fungosus, Græcis χαῦνος, cujus loco tamen plerumque adhibui Spongiosum, ut appropriatè magis exprimerem substantiam porosam, laxam, hincque facilè compressibilem, sed ob quandam, quà donatur, elasticitatem, sensim sensimque cessante compressione, in pristinum sese statum restituentem, quæ proprietas *Spongiæ* potiùs vulgò notæ *marinæ*, quàm *Fungis* convenit; Sic etiam sese habent Graminum quorundam, speciatim Cyperoidum, in aquis nascentium Folia, ex meris quibusdam tubulis composita, frequentibus septis transversis veluti quibusdam valvulis, in creberrimas cellulas aut loculamenta distinctis, quæ circumstantia in ejusmodi Graminibus siccis specialiter observatur.

Geniculum, idem quod Articulus, vel Nodus, Græcis γόνυ dicitur, quâ significatione donantur illæ stirpium partes, quæ in quosdam nodos intumescunt, & substantiâ communiter densiori, firmiorique compage à reliquis earum partibus differunt. Sic Genicula seu Nodi in Frumentorum Graminúmque Culmis observabiles, non solùm ultra reliquam Culmorum superficiem, nunc magis nunc minus intumescunt, sed & densiore constant partium compage, imò culmorum cavitatem ex toto adimplent & farciunt, dum reliqua pars tota cava est. Præstant hæcce culmorum Genicula non id solummodò, ut gracilis admodùm & procera, simúlque concava eorundem substantia tanto reddatur firmior, & sustinendis sine ruptura, tum tempestatum tum virium aliarum violentiis, magis apta sit, sed etiam in iis, quod optimè Celeb. *Wolfius* in pulcherrimo suo de *Frumentorum multiplicatione* tentamine animadvertit, latent fructuum embryones, ita ut optimè statuatur, genicula plura terrâ cooperta vel unicam multiplicationis dictæ, vel primariam saltem causam esse, cujus rei veritas per integram Historiam Graminum irrefragibilibus circumstantiis fulcitur: Plerúmque etenim Gramina illa, quæ densiùs locata culmorum obtinent genicula, etiam ramosa sunt, plurésque culmos proferentia, quorum tamen origo nunquam alia prorsùs est, quàm ex ipsis geniculis. Eadem cæterum vox etiam adhibetur ad significandos Radicum reptantium non saltem *nodulos*, quibus per intervalla nunc majora nunc minora distinguuntur, sed & *annulos* illos & *circellos* tenues, vix quandoque ultra reliquam radicum superficiem elatos, quibus donantur, unde & hæ radices *geniculatæ* vocantur, quo etiam sensu *Dioscoridi Lib. I. cap. 10.* talis Radix dicitur ῥίζα γόνασι διειλημμένη, *Radix geniculis intercepta*, & *Lib. IV. cap. 30.* κλήματα γονατώδη ἑρπόντα, *Flagella repentia geniculata.* Hinc inde tamen etiam in descriptionibus mentio fit *Culmorum in quædam veluti genicula distinctorum*, quod speciatim in *Juncoidibus*, *Cyperis* & *Cyperoideis* occurrit, quoniam genicula ibidem observabilia, non quidam distincti culmorum tumentesque quidam nodi sunt aut articuli, sed à reliqua eorundem substantia

tia denſiori compage ſaltem & colore diverſo diſtinctæ partes, à quibus ipſa folia oriuntur.

Gluma ſeu Squama: apud omnes hactenùs, quòd noverim, Botanicos *Gluma* & *Utriculus* idem prorsùs ſignificant, membranaceas videlicet ſquamas illas, granum ſeu ſemen claudentes & obvolventes. In præſenti tamen Graminum Hiſtoria *Gluma* & *Utriculus* ſeu *Folliculus* res ſunt planè diverſæ & ſedulò ab invicem diſtinguendæ, *Gluma* etenim eſt pars una ex duabus, tribus, aut rariùs pluribus illis, quæ folliculum componunt, membranacea aut etiam quandoque cartilaginea, ſcaphæ, Cymbæ, cochlearisque adinſtar excavata. Dantur & folliculi uniglumes, ſeu ex unica gluma conſtantes, & tunc gluma & folliculus unum ſunt idémque. Vid. hac de re etiam *pag. 1.* ipſius *Hiſtoriæ* itémque ſuprà in voce *Folliculus*. Glumarum autem notandæ ſunt partes differentes, *Glumarum margo* ipſe eſt earundem ambitus, *Dorſum* autem gibbam illam & convexam exteriorem earundem partem denotat, cavitati mediæ interiori oppoſitam, quæ, dum in compreſſis & complanatis locuſtis in tenuem quandam membranulam attenuatur, *glumarum Ala* dicitur, quod præcipuè in Phalaroideis Graminibus notabile eſt. Dorſi glumarum autem notandæ ſunt partes, *ſuprema* apici proxima, *media*, & *infima* baſi glumarum proxima, ex his enim partibus prodire communiter Ariſtæ ſolent. Cæterum Glumæ, vel etiam Locuſtæ integræ grano vacuæ, poſt Frumentorum ventilationem à reliquis grano turgentibus partim folliculis partim locuſtis ſeparatæ, etiam *Acus* vocantur, itémque in Milij, Panici Seſamique purgamentis *Apluda* vel etiam *Appluda* denominantur teſte *Plin. Lib. 18. cap. 10.* quo etiam vocabulo, *Nonio* & *Agellio* teſtibus, frumentorum furfures antiquis ruſticis ſignificabantur.

Imbricatus, Eâ apud *Tournefortium Inſt.* pag. 673. ſignificatione occurrit, ut denotet omne id, ſpeciatim tamen folium, quod imbricis adinſtar excavatum eſt, minùs tamen propriè; Eo autem hancce vocem ſenſu accipimus, quo apud antiquos plerumque occurrit Auctores, deſignando talem partium, veluti Locuſtarum, aut glumarum ſquamarúmve in ſpica quadam coordinationem, quæ correſpondet imbricibus tegulisque ſibi mutuò ita impoſitis, ut una duarum inferiorum commiſſuras aut ex toto aut ex parte tegat, ſic & ſquamæ piſcium imbricatim ſibi mutuò impoſitæ eſſe cernuntur.

Internodium, Ruellio illæ ſtirpium partes Internodia dicuntur, quæ unum alterúmque nodum, articulum, aut geniculum interjacent, ſic culmorum Radicúmve partes binis geniculis interjectæ, *Internodia* vocantur, quo ſenſu etiam hæc vox apud Anatomicos occurrit.

Juba, aliis Coma, Sparſam ſubtilibúsque conſtantem ramulis pedicelliſque cum appenſis hinc inde Locuſtis paniculam, ſpeciatim Milij Arundiniſque

 deno-

denotat, Metaphorâ desumptâ à Jubis seu crinibus ab animalium collo dependentibus. Pulcherrimè apud *Plin.* Milij Panicula jam maturescens, tenuissimis pedicellis à seminis gravitate deorsùm flexis & nutantibus constans, his verbis describitur, *Milij Comæ granum complexæ fimbriato capillo curvantur.* Cæterùm vid. etiam *Panicula.*

Locusta, Vox hæc eo, quo in Frumentorum Graminúmve Historia accipitur, sensu, apud Auctores Latinos antiquos, quod noverim, haud occurrit, nec etiam propriè apud Græcos, nisi per similitudinem in *Avenæ* descriptione, apud *Dioscoridem Lib. 2. cap. 116.* cujus Locustas sequentibus verbis describit, Καρπὸν δὲ ἔχει ἐπ' ἄκρῳ ὥσπερ ἀκρίδια δίκωλα, *Fructum autem habet in summitate, Locustis bimembribus sive bipedibus similem*, ita quidem sanè Avenæ Locustæ, duobus folliculis, totidémve granis constantes, in duos lobos, veluti duo crura dehiscunt. Apud Botanicos autem hodiernos in Cerealium Graminúmve descriptionibus, *Locusta* sumitur *pro quolibet flore granóque gluma obvoluto Inst. pag. 673.* quâ definitione nimis generali *Tournefortius* etiam folliculos ipsos separatim sumptos includere videtur, quæ totum tamen aliquod corpus, prout Dioscoridi accipitur, comprehendere solummodò deberet. Nobis *Locusta* denotat integrum in Paniculis aut spicis corpus, propriæ aut basi aut proprio pedicello ramulóque insistens, quod præter calycem cassum & sterilem componitur aut ex unico folliculo, ut in *Locustis simplicibus* fieri consuevit, aut ex folliculis uno pluribus, quod *Locustis Compositis* proprium est. Locustæ autem calyce destitutæ, quod rarissimum est, *Locustæ nudæ* vocantur, similia & plura etiam *vid.* in *Historiæ* Animadversionibus, Graminibus tum *Spicatis* tum *Paniculatis* præfixis. *pagg.* 121. & 157. pro quibus malè in *Indice*, nescio quo errore, *pag.* 40. notata est.

Muticus, idem quod Aristis destitutus, vel Aristis mutilatus, de glumis Locustisque dicitur aristis carentibus.

Panicula quid sit vid. Animadversiones *Graminibus Paniculatis* præfixas. *pag.* 121.

Radix, Pars plantæ dicitur Terræ communiter inhærens, quæque prima omnium nutrimentum recipit, reliquisque partibus distribuit. Hæcque dum longis repit viticulis aut flagellis, *repens*, quæ si insuper annulis quibusdam aut nodulis, veluti quibusdam geniculis in plura internodia distinguitur, geniculata dicitur; si modicè crassis constat fibris, *Fibrosa*, si tenuibus & veluti capillaribus, *Capillata*, *fibris tenuissimis capillata*, nuncupatur, quæ fibræ si denso quodam agmine, veluti coma ab animalium collo dependens, stipantur, *Fibris comosa*, vel si fibræ frequentibus flexubus crispantur, *Cirrosa* vel *cirrosis fibris constans* vocatur. Dantur etiam in Graminibus Radices ex pluribus veluti particulis conglomeratis,

glomeratis, inæqualem ſuperficiem efficientibus conſtantes, quæ *Radices grumoſæ* audiunt; ſi autem nodis vel unico vel pluribus conſtant, veluti totidem bulbos æmulantibus, *Nodoſæ* vel *Bulboſæ* nuncupantur.

Scapus, Græcis Καυλὸς ὄρθιος, Latinis idem ſignificat ac caulis rectà in altum protenſus, *Geſnero* tamen ſumitur pro ramoſo quodam corpore à quo fructus dependent. *Tournefortio Axeos* nomine venit, eſtque in Cerealibus & Graminibus illa Culmorum pars quæ ſpicarum medium occupat, & cui ipſæ Locuſtæ affiguntur, à quibusdam etiam *Columen* vocatur. Scapi autem quandoque ſinuoſo ductu alternatim hinc inde erumpentibus quibusdam veluti denticulis exaſperantur, qui hinc etiam *Scapi denticuli* nominantur, quibus ceu totidem baſibus, ipſæ inſident Locuſtæ, ita ut ſcapus Locuſtis ex toto nudatus totidem veluti articulis diſtinctus videatur: Quo denticulorum tamen nomine non ſolùm ipſæ locuſtarum baſes intelliguntur, ſed integra etiam quandoque internodia unam alteramve baſin inter jacentia.

Spica, item Spicatum quid ſit vid. *pag.* 1. & 2. ipſius *Hiſtoriæ.*

Spina vid *Echinus* & *Echinatus.*

Squama, Squamula, Glumarum Synonymon. vid. *Gluma.*

Stylus, loco *Calami* aut *Culmi* uſus haud infrequenter ſum hac Voce in deſcribendis Juncis aut Scirpis, iisque affinibus.

Vagina, eſt illa Foliorum culmos veſtientium pars concava, culmum Cerealium Graminúmve ex tota amplectens, quæ & hinc quandoque *Amplexicaulis* dicitur; Et hæc quidem foliorum pars, ad internam plerumque, rarò etiam ad externam foliorum baſin in membranulam communiter terminata, in qua ipſius culmi pars quædam, veluti gladius aut culter in ſua vagina latitat abſcondita, unde denominatio: præcipuum vaginarum uſum eum eſſe reor, ut culmis notabile afferant contra externos inſultus firmamentum.

Viticulæ, quod nomen perperàm in Maſc. genere poſuimus, Græcis Κλήματα & Κληματίδα, *Plinio* teſte non ſolùm ſunt vitium palmites & Sarmenta, ſed & eorum ſimilitudine etiam in aliis plantis flagella per terræ ſuperficiem partim repentia, qualia obtinent *Cucurbitæ* & conſimilia Genera, partim etiam Arbores vicinas aliáque circumjacentia adminicula apprehendentia & ſcandentia. In Re Graminea autem frequentiſſimè uſus ſum hâc voce ad deſignandas repentes longè geniculatásque Graminum radices, Graminis Canini radicibus ſimiles quas *Dioſcorides* Κλήματα γονατώδη ἕρποντα denominavit.

Utriculus idem quod Folliculus, quam vocem vide.

Hique ſunt præcipui, quibus in deſcribendis Graminibus familiariter uſus ſum, termini, clarè ut opinor & citra ullam ambiguitatem explicati; Supereſt ut de menſuris, quarum frequens per integram Hiſtoriam meminimus, paucis adhuc agamus.

Mensuras igitur quod concernit, eas adhibuimus, quæ sint constantes, nec variâ tum magnitudine, tum vario sensu discrepantes, ut tantò exactior omnibúsque Rationibus intelligibilis prodiret mutua partium Gramina componentium inter semet ipsas ratio, quapropter selegi unum è pedibus Europæ famosioribus, *Parisinum* videlicet *Regium* (Pied du Roy) dictum, qui in duodecim communiter dividitur partes æquales, quæ *Digiti* aut *Unciæ* vocantur, quarum quæliber in duodecim rursùs dividitur partes, *Linearum* nomine venientes. Pedis hujus Parisini quadrantis, seu Unciarum trium magnitudo in *Tab. XI.* sistitur, ut, si forsitan ignotus cuidam foret dicti Pedis magnitudo, ejus quædam saltem pars præstò esset & admanus. Unciarum talium undecim & insuper $\frac{5}{12}$ unius lineæ ipsum Pedem Tigurinum nostrum adæquant. Quatuor etiam Unciæ Parisinæ *Palmum* efficiunt, qui aliâs quatuor digitorum transversorum æstimatur. Octo plus minus unciæ *Spithamam* vel *Dodrantem* efficiunt, quæ aliâs mensura comprehendit spatium illud, quod manus extensa à pollicis extremo, usque ad minimi digiti extremum apicem comprehendit. *Cubitus* vulgò sumitur pro spatio ab externa Cubiti flexura usque ad medii digiti extremitatem extenso, quod in mediocris staturæ viris sexdecim uncias comprehendit, à qua tamen mensura valdè ambigua & inconstante abstinere volui, ut ubique earundem semper mensurarum mentio fieret.

Sunt qui cum ICtis, hæreditates in duodecim partes dividentibus, totum aliquod in duodecim divisum partes æquales pro *Asse* accipiunt, qui antiquitùs erat Numi ænei genus, qui Libram duodecim unciis constantem pendebat, cujus postea partes aliquotas sequenti modo exprimunt. *Deunx*, uncias undecim continens. *Dextans*, As dempto sextante, seu duabus unciis diminutus, decem uncias comprehendens. *Dodrans*, Assem dempto quadrante, seu Novem uncias continet. *Bes*, Assis duo trientes, in quo octo numerantur unciæ. *Septunx*, Assis pars septem uncias adæquans. *Semis* Assis dimidio æquivalet. *Quincunx*, uncias quinque continet. *Triens* Assis trientem potest seu quatuor Uncias. *Quadrans* Assis quartæ parti seu tribus Unciis æquivalet, tandemque *Sextans* Assis partem sextam seu Uncias duas comprehendit.

Cæterùm frequens occurrit mentio τȣ̃ *plus minus*, ex. Gr. *quatuor plus minus lineas, uncias*, &c. *longum* quod dum dicitur, ita intelligendum est, quòd pars illa, de qua dictæ prædicantur mensuræ, aut quatuor lineis, unciis &c. paulò breviores aut paulò longiores sint, longitudine autem dictâ nec ad tres usque diminutâ, nec ad quinque adauctâ: Quæ omnia etiam sine monito ex ipsa descriptionum cum Originalibus collatione satis manifesta esse potuerunt.

HISTO-